

KVINNLIG SEXUALITET: EN JÄMFÖRELSE MELLAN KVINNOR MED OCH UTAN DIABETES

Birgitta Hulter, sexualpedagog, Sexologiska enheten, Neurocentrum, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Kvinnlig sexualitet

Kvinnors sexualitet är mindre studerad än mäns. Kvinnor klagar inte så ofta över sina sexuella svårigheter. Förutom psykologiska mekanismer är hormoner, nerver och blodcirkulation väsentliga för att det sexuella ska fungera tillfredsställande. Det finns stora fysiska likheter i mäns och kvinnors sexuella reaktioner. Kanske är det tolkningarna av de sexuella händelserna som skiljer mellan män och kvinnor? Det är väl känt att hälften av alla män får sexuella svårigheter efter många års diabetesjukdom (Lundberg, 1992). Men hur är det för kvinnor? Jag har tidigare undersökt hur kvinnors sexualitet påverkas av neurologiska sjukdomar som hypofystumörer och multipel skleros.

Sexualfunktioner hos kvinnor med typ 1 diabetes. En fall-kontrollstudie.

Denna studie genomfördes vid Akademiska sjukhuset i Uppsala 1994 - 1996. Fyrtiotvå kvinnor med typ 1 diabetes (median ålder 37,5 år, range 27-50), med en sjukdomsduration >1 år, samt 42 åldersmatchade kvinnor utan diabetes eller neurologisk sjukdom intervjuades avseende sina sexuella förmågor. De fick också fylla i ett livstillfredsställelseformulär och undersöktes neurologiskt.

Tabell 1. Sexuella förmågor hos 42 kvinnor med typ 1 diabetes / och 42 kontroller.

	Oförändrad	Minskad	
Sexuell lust	31/41	11/1	p<0.002
Lubrikation	32/41	9/1	p<0.01
Orgasmförmåga	36/41	4/1	p<0.05

Åtta kvinnor nämnde att lubrikationen (förmågan att bli våt i slidan vid sexuell stimulering) inte fungerade vid hyperglykemi. Hypoglykemi omöjliggjorde sexuell njutning överhuvudtaget. Överlag nöjda med sexuallivet var 79% av kvinnorna med typ 1 diabetes respektive 98% av kontrollerna (p<0,01). En positiv uppfattning om kroppens attraktionskraft hade 73%/86% och 79%/93% var tillfreds med kroppens förmåga att skänka dem njutning. Tillfredsställelsen hade samband med god lust och orgasmförmåga (p<0,05 - 0,001). Ingen kvinna kunde erinra sig att ha talat med sin läkare om sexuella frågor.

De sexuella svårigheterna var inte särskilt omfattande hos dessa kvinnor med typ 1 diabetes. I jämförelse med kontrollerna, som var lika när det gällde socio-ekonomiska förhållanden och sexuella erfarenheter, framkom emellertid tydliga skillnader i den sexuella tillfredsställelsen. Det fanns en tendens till samband mellan sexuella svårigheter och njurskada och symptom från autonoma nervsystemet, vilket man också funnit hos män.

REFERENSER

Hulter Birgitta, Lundberg P O, Berne Christian

Sexual functions in women with IDDM. A case-control study. I manus, 1996.

Lundberg P O

Sexual dysfunction in patients with neurological disorders. Annual Review of Sex Research, 3: 1992: 121 - 150.